

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

2det Medlem for 3die Kreds m. fl. indbringe: a) Forslag til Lov om Folkekirkens Forfatning, b) Forslag til Lov om Besættelse af Præste-, Provste- og Bispæmbeder og c) Forslag til Lov om Behandling af kirkelige Retssager.

Holstein-Holsteinborg: Mine Medforslagsstillere have vist mig den Ære og Tillid at overdrage mig at føre Ordet her ved Indbringelsen af disse 3 Lovforslag, og idet jeg gør det, skal jeg selvfølgelig i Dag blot nøjes med i Korthed at motivere disse Lovforslags Fremkomst. Forinden maa jeg dog have Lov til at nævne, at de i det væsentlige ganske svare til de Udkast, som det kirkelige Udvalg i sin Tid har udarbejdet. Det gælder saaledes for de to Lovforslags Vedkommende, at de falde ganske sammen med Udvalgets Udkast, og for det ene Forslags Vedkommende, nemlig Forslaget om en Kirkeforfatning, gælder det, at der kun er foretaget nogle ganske faa Ændringer. Saaledes er § 15 i det kirkelige Udvalgs Udkast falden bort, fordi vi siden dets Fremkomst have faaet Loven om Kirkernes Brug. Ligeledes er der foretaget nogle mindre Rettelser i et Par andre Paragraffer, der er udskudt nogle Linier i §§ 20 og 58, hvilket har været nødvendigt, fordi vi, da Udvalgets Udkast udarbejdedes, havde Menighedsraad, hvad der ikke gælder mere. Det er smaa Forandringer af ganske formel og redaktionel Natur.

Naar jeg da skal motivere Fremsættelsen af disse tre Lovforslag, vil jeg sige, at vi ved at indbringe dem gøre et Forsøg paa, bestræbe os for at gøre en tidligere Mangel paa Hensyntagen god igen, nemlig en Mangel paa Hensyntagen til vor Folkekirke. Thi vi mene, at der foreligger en saadan. Det var jo den 15. Maj 1903, at Loven om det kirkelige Udvalg udkom, og 31. Oktober 1906 vedtoges i dette Udkast 3 Lovudkast. Det var vel at vente, at naar Regeringen og Rigsdagen havde paalagt Udvalget at udtale sig og ganske særlig udtale sig med Hensyn til de tre foreliggende Spørgsmaal, saa laa deri en Tilkendegivelse af, at man ogsaa vilde tage noget Hensyn til

disse Udtalelser, i alt Fald benytte dem som et Forhandlingsgrundlag. Thi hvad var ellers Meningen med at spørge? Jeg vil nødig misforstaas, som om det var min Mening, at naar der var nedsat et Udvalg eller en Kommission, skulde den ogsaa have en Ret, ogsaa kunne fremsætte et Krav. Ingenlunde, men der var i det foreliggende Tilfælde en rimelig Forventning om, at man dog i nogen Maade vilde tage Hensyn til de Hovedsynspunkter, som gjorde sig gældende i de Lovforslag, der fremkom fra dette Udvalg, om ikke anderledes saa paa den Maade, at man tog dem, som jeg sagde, som et Forhandlingsgrundlag. — Man kunde nu spørge: Ja, men gav denne Kommission, dette Udvalg, der var et virkeligt Organ for den danske Folkekirke, nu ogsaa et virkeligt klart Svar, var Svaret ikke i flere Maader uklart? Var der maaske noget berettiget i den Paa-stand, som et æret Medlem af dette høje Ting fremsatte i Fjor, i Retning af, at dette Udvalg havde været som en by-blyonisk Forvirring eller en polsk Rigsdag, jeg husker ikke Ordet nøjagtigt. Jeg vil dertil svare: Nej, tværtimod, der var saa lidt Forvirring, og hele Behandlingen af Spørgsmaalene og den sluttelige Vedtagelse af dem gik for sig paa en saadan Maade, at jeg tror, andre lovgivende Forsamlinger kunde sige: der have vi et godt Mønster for vore Forhandlinger og vor hele Fremtræden. — Hvorledes bleve saa sluttelig disse Lovforslag vedtagne? I en Forsamling, som bestod af 37 Medlemmer, hvoraf det ene, Sjællands Biskop, beklædte Formandspladsen og som Formand ikke deltog i Afstemningen — altsaa i en Forsamling paa 36 stemmegivende Medlemmer —, bleve disse tre Forslag vedtagne med henholdsvis 24, 24 og 28 Stemmer. Nu skal jeg være villig til at vedgaa, hvad jeg slog paa allerede i Fjor, at jeg har ikke let ved at falde i Beundring for en hvilken som helst Majoritet. Om jeg maa komme med et Eksempel, vil jeg nævne, at hvis af en Vælgermasse paa 300,000 de 160,000 stemme for en Sag og de 140,000 imod den, staar Afgørelsen for mig som et meget svagt Udtryk for Forsamlingens Villie eller i alt Fald for dens øjeblikkelige Stemning. Ganske anderledes stiller